

er Ordfører. Det angaar det befæstede Punkt i Sjælland. Det er fra begge Mindretal henstillet, om man ikke nærmere kunde undersøge, om der kunde findes et bedre Punkt end Helgenæs. Ja, det er jo indrømmet fra Regjeringens Side, at der findes Mangler ved Helgenæs, saa der vil naturligvis ikke være Noget til Sindet for at fortsætte Undersøgelserne, og det skal ogsaa ske, men om man vil finde Noget, der er bedre, det maa staa hen. Naar nu imidlertid det ærede Medlem talte om en virkelig Fæstning i Sjælland, og navnlig en virkelig Fæstning i det sydsøstlige Sjælland, og helst ved Lille Belt, f. Ex. med Fredericia som Grundlag, saa har jeg dertil forskellige Bemærkninger at gøre. At have to virkelige Fæstninger, vil for det Første være Noget, der let kan komme til at overstige vore Kræfter, men bliver dette allerede vanskeligt, saa tror jeg nok, det maa indrømmes, at det vil være endnu langt mere betænkeligt at have den ene Fæstning ved Lille Belt; thi hvad det ærede Medlem har indvendt mod Kjøbenhavn med Hensyn til Bevogtningen af denne, som maatte nok kan siges at være en Grændsefæstning, men til hvilken man dog kan komme, efter at have foretaget en Indfribning, Transport over Søen og Udskibning, vil ti-fold gjælde om Fredericia. Der vil den nuværende Hærordning gjøre det til en Umulighed at lægge en virkelig Fæstning. I Betænkningen staa det anført, at der ikke vides, samtidig med den Undersøgelse, der fandt Sted ifjor, at være foretaget Undersøgelser Søndenfor Aarhus. Nei, samt i dag er det ikke stet; men det har jo ikke Noget at betyde. Derimod er der foretaget en Række Undersøgelser med Hensyn til en Fæstning ved Lillebelt. I de første Aar efter 1864 var der mange Militære, maatte de fleste Militære, der havde en Forskjælighed for at faae en Fæstning der. De Undersøgelser, der ere foretagne, førte imidlertid til det Resultat, at en lille Fæstning saa godt som ingen Betydning vilde have, og at en stor Fæstning vilde være uoverkommelig, dels paa Grund af, hvad den kostede, dels paa Grund af den Besætning, den vilde fordrø, og saa endelig fordi en saadan Grændsefæstning maatte have en særdeles stor Garnison. Der er saaledes fremkommet et Forslag, der gik ud paa en Besætning af c. 30 Mill. Kr., som dog af Ingenieurkorpsen erklæredes at være for lidt, og en Besætning af 30,000 Mand. Jeg tror derfor, at en Fæstning ved Fredericia kan det ikke nytte at tænke paa; men, jeg gjentager det, der vil naturligvis kunne foretages fornødne Undersøgelser med Hensyn til det Spørgsmaal, om man kan finde et Punkt, der er bedre egnet til et Replikpunkt for den i Sjælland kæmpende Styrke, end Helgenæs er det. — Da det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Carstensen) ikke er tilstede, skal jeg ikke komme ind paa en

Smødegaaen af hans Bemærkninger. Jeg vil blot med Hensyn dertil indskrænke mig til at sige det Samme, som jeg sagde ved 1ste Behandling, at jeg anser en Flaade som den, han forlanger, for at være over vore Kræfter, og dermed falder efter min Anskuelse Spørgsmaalet om, hvad en saadan Flaade vilde kunne udrette og ikke udrette, bort. En saadan Flaade vilde fordrø et Marinebudget af 8—9—10 Millioner, i ethvert Tilfælde 8—9 Millioner, og jeg antager ikke, at et saadant Budget vil være at opnaa, selv om Kjøbenhavns Landbefæstning opgaves. Man maatte i saa Tilfælde foretage en hel anden Fordeling af Udgifterne til Hær og Flaade, hvilket jeg ikke tror er muligt. Den ærede 2den Landsthingsmand for 1ste Kreds (Ploug) angav de Grunde, hvorfor det Mindretal, hvortil han hører, ikke havde villet stille Ændringsforslag. Han anførte som Hovedgrund, at det mente, at Initiativet til Indskrænkninger i dette Lovforslag ikke bør tages af Landsthinget; men jeg kan egentlig ikke se, at der i saa Henseende er nogen væsentlig Forskjel imellem at stille Ændringsforslag og udtale sig imod et af Lovforslagets Hovedpunkter. Derimod synes jeg, at det ærede Mindretal ved ikke at stille Ændringsforslag har gjort det umuligt paa anden Maade end ved den foreslaede Dagsorden at komme til nogen virkelig Erkendelse af, hvad der er Landsthingets Mening. Naar nemlig Lovforslaget var vedtaget paa det Grundlag, at Hvertallet af Udvalget anbefalede Lovforslaget til usorandret Vedtagelse, men et betydeligt Mindretal af dette Udvalg havde udtalt sig mod et af Hovedpunkterne, saa vidste man jo slet ikke, hvad der var Landsthingets Mening om dette Hovedpunkt; men det er jo netop for at erfare Landsthingets Mening, at Regjeringen har forelagt Sagen strax i dette Thing, for at Landsthinget i No kunde behandle dette vigtige Spørgsmaal. Det er altsaa Noget, som Regjeringen maa ønske, og som synes at være en billig Forordning, at det kan faae Landsthingets Mening bestemt at vide. Da der nu ikke foreligger Ændringsforslag, gennem hvis Afstemning det paa en fuldkommen utvetydig Maade kunde vise sig, saa maa Regjeringen anbefale Dagsordenen, anbefale Thinget at stemme for Dagsordenen som den eneste Maade, der nu foreligger, for at Regjeringen kan faae Landsthingets sande Mening om dette Spørgsmaal at vide.

Termausen: Den Betænkning over Forslag til Lov om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme, som her ligger for, har jo nærmest Skikkelse af et Prøvefort over afstillede Anskuelser med Hensyn til denne Sags Udførelse. Der er kun Et, hvorefter man synes at